

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV PROSTOROVÉ TVORBY

DEPARTMENT OF SPATIAL DESIGN

MĚSTSKÁ KNIHOVNA FRÝDEK-MÍSTEK

THE MUNICIPAL LIBRARY OF FRÝDEK-MÍSTEK

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Klára Mateová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.

BRNO 2019

Zadání bakalářské práce

Číslo práce: FA-BAK0036/2018
Ústav: Ústav prostorové tvorby
Studentka: **Klára Mateová**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.**
Akademický rok: 2018/19

Název bakalářské práce:

Městská knihovna Frýdek–Místek

Zadání bakalářské práce:

Architektonická studie knihovny (mediatéky, artotéky, fonotéky, lekotéky) pro 21. století ve městě s velkým kulturní potenciálem. Mimo prostor pro uskladnění, výpůjčku a studium knih by měl navržený objekt vytvořit vlídné prostředí pro další aktivity spojené s touto významnou kulturně společenskou institucí. V souladu se zaměřením ústavu bude architektonická studie rozvíjet prostorové kvality budovy (koncept, materiál, světlo) a městského prostoru (kontext, struktura, veřejný prostor). Lokalita: Území v historické stopě centra města Frýdek. Vymezení ulicemi Hlavní třída, 8. pěšího pluku, Pivovarská.

Rozsah grafických prací:

Stavební program:

- Vstupní prostory a zázemí pro návštěvníky
- Multifunkční sál pro cca 200 diváků
- Hlavní recepce instituce
- Administrativní část provozu se zázemím pro zaměstnance
- Dětské oddělení knihovny
- Oddělení knihovny pro mládež
- Oddělení pro dospělé
- Skupinové studovny
- Kavárna a odpočinkové prostory
- Prostory pro artéku, fonotéku, mediatéku
- Sklad knih pro aktivní výpůjčky – automatický systém skladování a dopravy knih
- Archiv knihovny
- Řešení dopravy v klidu – parkování zaměstnanců a návštěvníků
- Další funkce související s konceptem knihovny jako otevřené městotvorné platformy

Obsah práce:

- Textová část
- Tabulka bilancí
- Analýzy místa
- Vlastní strategie / Koncept
- Situace širších vztahů
- Situace 1:1000 / 1:500
- Půdorysy 1:200 / 1:100 včetně legendy místností a výkazu výměr
- Charakteristické řezy, pohledy 1:200 / 1:100
- Detail 1:50 až 1:1
- Perspektiva / Axonometrie (exteriér, interiér)
- Fyzický model
- Prostorově–konstrukční schéma (axonometrický zakres nosné struktury konstrukce)

Seznam literatury:

[1] Stavební zákon (183/2006 Sb.), prováděcí vyhlášky (501/2006 Sb., 268/2009 Sb. a 398/2009 Sb.) a související normy

[2] Územní plán města dostupný z URL: <https://www.frydek-mistek.cz/cz/obcan/organy-mesta/magistrat-mesta/odbor-uzemniho-rozvoje-a-stavebniho-radu/uzemni-plany-a-uap/uzemni-plan-mesta/platny-uzemni-plan-frydku-mistku/>

[3] NEUFERT, Ernst, NEUFERT, Peter, ed. Navrhování staveb: zásady, normy, předpisy o zařízeních, stavbě, vybavení, nárocích na prostor, prostorových vztazích, rozměrech budov, prostorech, vybavení, přístrojích z hlediska člověka jako měřítka a cíle. 2. české vyd., (35. německé vyd.). Praha: Consultinvest, 2000. ISBN 80-901486-6-2.

Termín zadání bakalářské práce: 11.2.2019

Termín odevzdání bakalářské práce: 6.5.2019

Bakalářská práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a bakalářská práce v elektronické podobě.

Klára Mateová
student(ka)

Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.
vedoucí práce

doc. Ing. arch. Jiří Palacký, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Brně dne 11.2.2019

Ing.arch. MArch Jan Kristek, Ph.D.
děkan

KLÍČOVÁ SLOVA

Knihovna, Frýdek Místek, mediatéka, kosoúhlá soustava, tržnice

ABSTRAKT

Městská knihovna ve Frýdku-Místku je nevyužitelným potenciálem, jak pro širší oblast územní, tak personální. Knihovna v návrhu je mostem mezi rozsáhlým parkem a historickým centrem Místku, zároveň propojuje stávající sál a využívá jeho kapacit. Měla by být rozpoznatelnou dominantou rozvíjející se oblasti a stát se platformou pro vzájemnou interakci různých věkových kategorií a různě vzdělaného obyvatelstva. Zároveň je knihovna novou bránou do středu města, přiléhající plochy jsou navrženy pro veřejné dění a tržnice je doplňkem, který může pohyb lidí podpořit.

KEYWORDS

Library, Frýdek Místek, marketplace, structure

ABSTRACT

City library in Frýdek Místek has unused potential for both the region and city population. Library in this concept bridges the extensive park with the historic center of Frýdek Místek, while supporting the nearby hall and employing its capacities. The library should become the recognizable dominant of the developing area and be a platform for interaction, not only of different age groups, but for a population with different levels of education in general. The library becomes a gate to the city centre, while, together with the nearby area, is designed to promote public events, for which the marketplace acts as a support.

CÍLE, KTERÝCH MÁ BÝT DOSAŽENO

Architektonická studie knihovny (mediatéky, artotéky, fonotéky, lekotéky) pro 21. století ve městě s velkým kulturní potenciálem. Mimo prostor pro uskladnění, výpůjčku a studium knih by měl navržený objekt vytvořit vlnivé prostředí pro další aktivity spojené s touto významnou kulturně společenskou institucí. V souladu se zaměřením ústavu bude architektonická studie rozvíjet prostorové kvality budovy (koncept, materiál, světlo) a městského prostoru (kontext, struktura, veřejný prostor). Lokalita: Území v historické stopě centra města Frýdek. Vymezení ulicemi Hlavní třída, 8. pěšího pluku, Pivovarská.

ŠIRŠÍ VZTAHY

Parcela se nachází v přímém kontaktu s centrem města Místek. Frýdek-Místek byl propojen 1. ledna 1943 a propojení těchto měst obyvatelé nebrali příliš příznivě. Města odděluje řeka Ostravice a nadále je zde bariéra. Proto je zapotřebí struktury propojovat a spojovat.

V blízkosti parcely se nachází největší park ve Frýdku – Místku Sady Bedřicha Smetany, který je hodně navštěvovaný, proto využívám jeho potenciálu a propojuji ho s danou parcelou.

ŘEŠENÉ ÚZEMÍ

Parcela se nachází ve Městě Frýdek-Místek a je v přímém kontaktu s historickým centrem města Místek. Knihovna v tomto městě má nedostatečnou kapacitu a zadané místo se vybízí k realizaci takto významné a důležité budovy. Parcela je nárožní a je situována severovýchodně.

ANALÝZA ŘEŠENÉHO MÍSTA

Historie

Oblast, ve které se dnes nachází řešené území je nedaleko řeky. V minulosti byl nedaleko mlýn a na dané parcele se nacházely malé obytné domy a dílny. V 70. letech 20. století po dostavení velké polikliniky, při které se vytvořila zklidňující promenáda v severo-západní části, která se přímo dotýká řešené parcely, domy ubývaly a nyní je zde velké parkoviště, navazující na provizorní tržnici. Může se zdát, že struktura a urbanismus odpovídá původním opevněním, nicméně to tak není. Hradby města vedly v jiném místě. Parcelu dále ovlivňovali místní kasárny se severní strany, které byly začátkem 2. Tisíciletí přebudovány na bytové jednotky.

Doprava

Nyní z východní strany vede nepropustná čtyřproudová komunikace směrem Ostrava, Těšín, Nový Jičín, která nepříznivě ovlivňuje fungování obyvatel. Je možné ji v několika málo místech podejít proto vytvořenými podchody. Kolem Frýdku Místku už započala stavba obchvatu města, nyní se ještě v určitých částech řeší smlouvy a dodavatelé. Po dokončení ochvatu se předpokládá zklidnění této velmi rušné komunikace.

Dopravní řešení

Na daném území koncept počítá se zklidněním komunikace a vytvořením dvou pruhů pro parkovací stání. Dále je zde v dosažitelné vzdálenosti (stopadesát metrů) minimálně používané staré autobusové nádraží, kde rozvoj města počítá s využitím, jako odstavné parkoviště. Proto nenavrhuji další řešení pro parkování. Dále pak vzhledem k blízké vzdálenosti řeky Ostravice, neuvažuji nad podzemními stáními. Nyní kapacita zklidněné severní části je dostačující pro provoz knihovny.

KONCEPT

Hlavní myšlenka konceptu je o propojení historického centra Místku s rozsáhlým parkem.

Umožnit lidem pobyt na čerstvém vzduchu v letní čítárně venku s jinou perspektivou s knížkou a případně v kavárně. Pomocí knihovny též využívám kapacit současného sálu, který by bylo možné využívat pro přednášky a představení, případně čtení.

Budova knihovny dotváří chybějící nároží urbanistického celku centra města Místku a je její vstupní branou ze směru Frýdku, nestává se bariérou, díky volnému půdorysu v úrovni terénu. Propojení s tržnicí, která je nyní nedostatečná, se snažím navodit atmosféru např. Venkovních trhů s knihami v Berlíně.

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Stavba dotváří nároží stávajících uličních front a zanořuje se do proluky mezi domy. Zároveň komunikuje svou přední částí s ulicí 8. Pěšího Pluku. Prostor mezi hmotami je veřejný a je zde vydlážděná volná plocha pro konání městských akcí s přemístitelným mobiliářem.

PROVOZNÍ ŘEŠENÍ

První nadzemní podlaží pod knihovnou je v úrovni zpevněné plochy a je maximálně otevřen volnému pohybu osob. Nachází se zde akorát tři velké skleněné válce značící vstup do budovy knihovny a umožňující pohodlný pohyb lidí z parku, případně z napojené stávající budovy nové scény Má Vlast. Pod knihovnou a v jejím bezprostředním okolí se tedy jedná o vydlážděnou plochu, která je i pro velký počet lidí. V levém křídle je umístěna tržnice. Jedná se o zastřešené venkovní tržnici s několika vloženým válci, ve který jsou umístěny vhodné a potřebné obchodní jednotky (uzenářství, zdravá výživa, květinářství).

Druhé nadzemní podlaží je dispozičně řešeno, jako co nejvíce volný a otevřený prostor s důrazem na interakci různých věkových kategorií. V části západní, tedy v části nejbližší poliklinice se nachází administrativní část knihovny s vlastním vstupem, nákladním výtahem pro přesun knih. Je zde dosaženo klidu. Administrativa volně přechází do části studoven a studijních boxů, určené pro veřejnost. V této části je ještě umístěno hudební oddělení. Největší částí tvoří oddělení pro dospělé, které zasahuje až k hlavnímu vstupu do provozní části knihovny. U vstupu je umístěna recepce, tak aby byla ve výhledové části od vstupu. U recepcie jsou umístěné zamykatelné skřínky. Hlavním vstupem se také dostáváme do nejrušnější části knihovny, a to do dětského oddělení a periodik. Proto se zde nachází kavárna/případně bistro bez obsluhy. Přes tento program se dostáváme až k „malému přemostění, to znamená malý propojovací můstek s letní čítárnou a sálem s kapacitou 229 míst. Letní čítárna je pouze chráněna konstrukcí proti povětrnosti, dispozice je řešena tak, aby nedocházelo ke kolizím například s otevírací dobou sálu a knihovny.

ARCHITEKTONICKÉ A MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ

Budova má vizuálně silný tvar, vytváří dominantu v území. Díky odlehčenosti spodního patra nekonkuruje budově polikliniky. Ve Frýdku-Místku je velké množství lávek a budova toho využívá. V základu má velmi jednoduchý tvar, jsou to přes sebe položené kvádry a uzavírají nárožní parcelu. Použité materiály jsou velkorysé, vzhledem k vážnosti a důležitosti budovy jsou velmi ojedinělé. Ocelová konstrukce fasády, která je pohledová je velmi zajímavou a možnou cestou pro právě tohle místo. Budova je převážně z těchto materiálů: ocel, sklo, beton.

ENERGETICKÁ KONCEPCE

Budova je navržena tak, aby nedocházelo k jejímu přehřívání. Nosná konstrukce nám odstíní velké množství paprsků, skleněné fasády-vnitřní schované za konstrukcí jsou stíněné pomocí screenovacích rolet. Velká plocha střechy by mohla zajistit dostatečné množství dešťové vody, jako vody užitkové.

STAVEBNĚ TECHNICKÉ ŘEŠENÍ

Budova knihovny má konstrukční rozměr 30x130m, je v jedné části velmi vykonzolována, protože přemostňuje komunikaci, kde není možno umístit podpory (minimální podjezdá výška 5200mm). Jedná se pouze o jedno nadzemní podlaží (konstrukční výška 4m). Byla snaha o eliminaci nosných prvků, aby byl umožněn volný pohyb lidí.

Je zde navrhována kosoúhlá příhradová konstrukce, která umožní velké rozpory. Vzhledem k vážnosti a důležitosti veřejné budovy je tato varianta ekonomicky přijatelnou.

Konstrukce tržnice je jednoduchý systém podpěr sloupů a monolitické desky. Tržnice má přibližný obdélníkový tvar 20x70m s rastrem sloupů 5,5x6m.

BILANČNÍ TABULKA

Plocha pozemku	10820m ²
Obestavěný prostor	58 682m ³
Užitková plocha	5104m ²
Zastavěná plocha	5308m ²
Odhadovaná cena	450mil.Kč
Kapacita sálu-stávající	229míst
Kapacita knihovny	až 200tis. Svazků

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- 1] Stavební zákon (183/2006 Sb.), prováděcí vyhlášky (501/2006 Sb., 268/2009 Sb. a 398/2009 Sb.) a související normy
- [2] Územní plán města dostupný z URL: <https://www.frydek-mistek.cz/cz/obcan/organy-mesta/magistrat-mesta/odbor-uzemniho-rozvoje-a-stavebniho-radu/uzemni-plany-a-uap/uzemni-plan-mesta/platny-uzemni-plan-frydku-mistku/>
- [3] NEUFERT, Ernst, NEUFERT, Peter, ed. Navrhování staveb: zásady, normy, předpisy o zařízeních, stavbě, vybavení, nárocích na prostor, prostorových vztazích, rozměrech budov, prostorech, vybavení, přístrojích z hlediska člověka jako měřítka a cíle. 2. české vyd., (35. německé vyd.). Praha: Consultinvest, 2000. ISBN 80-901486-6-2.

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že tuhle bakalářskou práci jsem zpracovávala samostatně. Všechny použité materiály a podklady ze kterých jsem čerpala jsou uvedené v seznamu použité literatury.

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu bakalářské práce Ing. arch. Janovi Mléčkovi, Ph.D., za jeho vedení a konstruktivní připomínky, dále pak Ing. arch. Ondřejovi Zdvomkovi za spolupráci s městem.